

IWAY

STANDARTAS

Šis dokumentas yra bendrosios IWAY standarto 6.0 versijos dalies vertimas. Jis yra tik informacinio pobūdžio ir negali būti laikomas kaip turintis juridinę galią. Šio dokumento versija anglų kalba yra vienintelis oficialus dokumentas, kuriuo turi būti remiamasi, jei kiltų ginčų, interpretavimo skirtumų ar kitų nesutarimų.

*IKEA atsakingo gaminių, paslaugų, medžiagų ir komponentų
įsigijimo vadovas*

IWAY STANDARTAS - VERSIJA 6.0 PUBLIKUOTA: RUGSĖJO MĖN., 2019 M. © Inter IKEA Systems B.V. 2019

Turinys

I V A D A S 3

I W A Y P R I N C I P A I 9

! **B E N D R O J I D A L I S** 10
(Reikalavimai taikomi visiems tiekėjams)

+ **P A P I L D O M O S D A L Y S**
(Specifiniai reikalavimai tiekėjams, pateikiami kaip atskiri dokumentai)

 BŪSTO DALIS

 GYVŪNŲ GEROVĖS DALIS

 MIŠKININKYSTĖS DALIS

 TRANSPORTO DALIS

IKEA vizija yra sukurti geresnį kasdienį gyvenimą daugeliui žmonių

Šiame dokumente „mes“ reiškia visas įmones, veikiančias po IKEA prekės ženklą, o „jūs“ reiškia bet kurį *tiekėją*, tiekiantį bet kuriai IKEA įmonei.

Mes („IKEA“) norime užmegzti ilgalaikius ryšius su tiekėjais, paslaugų teikėjais ir kitomis sutarties šalimis (toliau - „*tiekėjai*“), kurios palaiko mūsų viziją. Tam, mes ir sukūrėme IWAY – IKEA atsakingo gaminių, paslaugų, medžiagų ir komponentų įsigijimo vadovą.

IWAY apibrėžia ko tikimės iš jūsų, kaip *tiekėjo* IKEA vertės grandinėje, kuomet

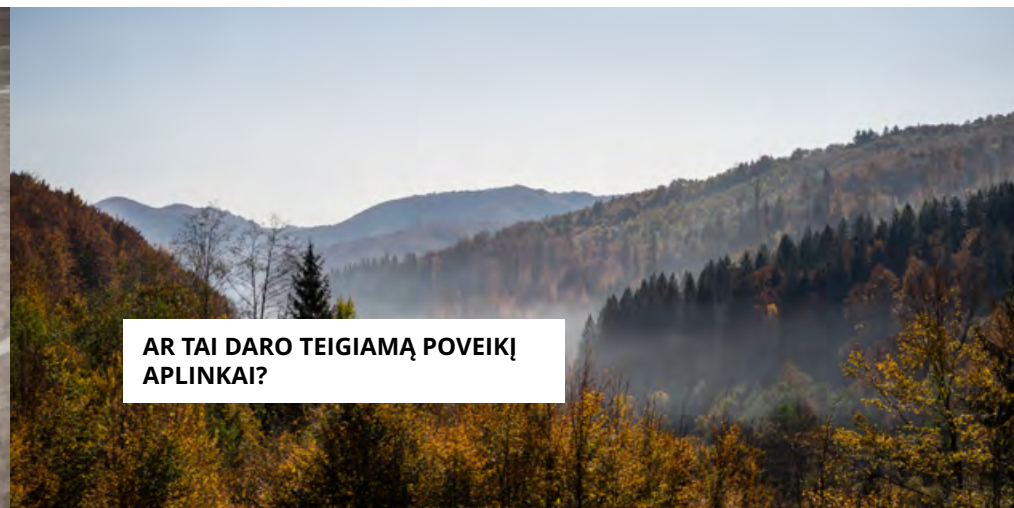
yra rūpinamasi žmonėmis, planeta ir gyvūnais.

Mūsų darbo su IWAY patirtis parodė, kad kai su žmonėmis, planeta ir gyvūnais elgiamasi pagarbiai, *darbuotojai* yra produktyvesni, ištekliai naudojami efektyviau, o verslas klesti. Mūsų klientams tai taip pat naudinga – jie žino, kad visos prekės, kurias parduoda „IKEA“, gaminamos, gabenamos, pristatomos ir surenkamos atsakingai ir kad mūsų parduotuvių, sąlyčio su klientais vietų bei gamybos vietų *tiekėjai* palaiko geras socialines, aplinkos ir gyvūnų gerovės sąlygas.

Dirbdami su IWAY, mes nuolat vadovaujamės šiais klausimais:

**KAS LABIAUSIAI ATITINKA
VAIKO INTERESUS?**

**AR TAI DARO TEIGIAMĄ POVEIKĮ
APLINKAI?**

**KAS LABIAUSIAI ATITINKA
DARBUOTOJO INTERESUS?**

**AR TAI DARO TEIGIAMĄ POVEIKĮ
GYVŪNŲ GEROVEI?**

Esame pasiryžę palaikyti atsakingo pirkimo principus visuose IKEA *vertės grandinės* etapuose

Kuomet įsipareigojate atitikti IWAY, iš jūsų tikimasi, kad užtikrinsite:

Atsakomybę

Jūs esate atsakingi už tai, kad visada laikytumėtės vietinių, nacionalinių ir tarptautinių įstatymų, taip pat visų IWAY Privalomų ir IWAY Bendrų reikalavimų, apibrėžtų „IWAY“ standarte.

Atvirumą

Esate atviri ir sąžiningi apie sritis, kurias reikia tobulinti.

Nuolatinį tobulėjimą

Mes suprantame, kad reikia laiko ir pastangų „IWAY“ standarto įdiegimui ir raginame jus priimti nuolatinio tobulėjimo mąstyseną, tam, kad sustiprintumėte darbo našumą ir siektumėte daugiau nei IWAY Bendri reikalavimai.

Mes suprantame, kad ir mūsų veiksmai turi įtakos

Mes siekiame teisingo ir atviro požiūrio į tai, kaip mes dirbame su jumis. Tai reiškia, kad:

Vienybė

Mes siekiame išpildyti tuos pačius lūkesčius, kurių reikalaujame ir iš jūsų.

Dialogas

Mes palaikome atvirą komunikaciją su visais savo *tiekėjais* ir laukiame visų atsiliepimų iš jūsų apie mūsų veiklą ir elgesį.

Pagalba

Kur įmanoma, mes teikiame praktinę pagalbą, padėsančią jums sukurti savus procesus, pritaikytus jūsų veikloms, kad ne tik atitiktumėte IWAY standartą, bet ir nuolatos tobulėtumėte.

IWAY principai ir reikalavimai yra pagrįsti tarptautiniu mastu pripažintais standartais ir principais

Tai atspindi mūsų įsipareigojimą laikytis JT Pagrindinių Verslo ir Žmogaus Teisių Principų (JTTP) ir yra pagrįsti Dešimčia JT Pasaulinio Susitarimo principų. Rengdami savo reikalavimus, mes taip pat vadovavomės JT Darnaus Vystymosi Tikslais (DVT) ir TDO Šimtmečio Deklaracija dėl Darbo Ateities.

IWAY struktūra sudaryta pagal:

Principus

Šie principai apibūdina IKEA požiūrį į atsakingą gaminių, paslaugų, medžiagų ir komponentų pirkimą.

Dalis

Dalys sugrupuoja IWAY reikalavimus ir yra pritaikomos atsižvelgiant į *tiekėjų* veiklą ir pobūdį.

IWAY reikalavimai yra suskirstyti taip:

PRIVALOMAS

Reikalavimai, kurių privaloma laikytis visu verslo santykių metu.

BENDRAS

Reikalavimai, kuriuos privaloma įgyvendinti per 12 mėnesių nuo pirmos gaminių siuntos arba paslaugos.

PAŽANGUS

Pažangesni negu minimalūs atitikties reikalavimai ir apibrėžia papildomus veiksmus labiau tvarių praktikų link. Jie gali būti taikomi arba netaikomi, atsižvelgiant į atitinkamos IKEA organizacijos nustatytus prioritetus.

PUIKUS

Pažangesni negu minimalūs atitikties reikalavimai ir apibrėžia papildomus veiksmus labiau tvarių praktikų link. Jie gali būti taikomi arba netaikomi, atsižvelgiant į atitinkamos IKEA organizacijos nustatytus prioritetus.

Visada laikomasi griežčiausių reikalavimų, nesvarbu, ar jie yra juridiniai, ar IWAY. Jei IWAY reikalavimai prieštarauja taikomiems įstatymams ar kitiems teisės aktams, laikomasi įstatymo ir jis turi viršenybę. Tokiais atvejais IKEA yra nedelsiant informuojama ir turėtų būti ieškoma alternatyvių būdų, kaip turėtų būti laikomasi IWAY reikalavimo.

Mes skatiname pastangas suderinti reikalavimus ir darbo metodus.

IKEA pripažįsta, kad tiekėjai gali turėti savo Elgesio Kodeksą, dirbti su kito pirkėjo Elgesio Kodeksu arba būti sertifikuoti pagal tvarumo schemą, panašią į IWAY. IKEA palaiko alternatyvius IWAY reikalavimų įgyvendinimo būdus. IKEA pasilieka teisę nuspręsti, ar tokie būdai yra lygiaverčiai.

Sėkmingas IWAY įgyvendinimas priklauso nuo bendradarbiavimo, abipusio pasitikėjimo ir pagarbos

Visus pastebėjimus, diskusijas ir informaciją, gautą iš jūsų, IKEA, jos darbuotojai ir bet kokios kitos IKEA paskirtos trečiųjų šalių organizacijos, nagrinėja konfidencialiai. Visi duomenys, susiję su IWAY, yra tvarkomi atsargiai ir tik siekiant patikrinti ar laikomasi IWAY.

Oficiali IWAY standarto kalba yra anglų.

IWAY standarto vertimai pateikiami tik informaciniais tikslais ir jais negalima remtis kaip sutarties dokumentais. Versija anglų kalba yra vienintelis sutarties dokumentas, kuris galioja, jei kyla neaiškumų ar neatitikimų.

Apibrėžimai

Kursyvo žodžiai yra paaiškinti Apibrėžimuose.

IWAY Principai

1

IWAY principai yra paremti veiksmingomis tvarkomis ir atviru dialogu

2

Verslas vykdomas teisėtai ir sąžiningai

3

Vaikai yra apsaugoti, skatinamos mokymosi ir šeimos gyvenimo galimybės

4

Paisoma pagrindinių darbo teisių

5

Darbuotojai turi laisvalaikį, jiems mokama atsakingai ir suteikiamos galimybės tobulinti kompetenciją

6

Užtikrinama darbuotojų sauga ir sveikata

7

Tinkamos darbo ir gyvenimo sąlygos

8

Planeta yra saugoma

9

Ištekliai, įskaitant vandenį ir atliekas, tvarkomi tvariu ir žiediniu principu

10

Gyvūnai gyvena deramą gyvenimą

IWAY STANDARTO BENDROJI DALIS

Reikalavimai visiems tiekėjams

Šis dokumentas yra bendrosios IWAY standarto 6.0 versijos dalies vertimas. Jis yra tik informacinio pobūdžio ir negali būti laikomas kaip turintis juridinę galią. Šio dokumento versija anglų kalba yra vienintelis oficialus dokumentas, kuriuo turi būti remiamasi, jei kiltų ginčų, interpretavimo skirtumų ar kitų nesutarimų.

1 IWAY principai yra paremti veiksmingomis *tvarkomis* ir atviru dialogu

VEIKLOS VALDYMAS

BENDRAS

- G 1.1 Atskaitomybė ir atsakomybė, susijusios su IWAY, suteiktos vienam ar daugiau vadovybės lygio atstovų.
- G 1.2 Vidiniai auditai, skirti įvertinti IWAY reikalavimų laikymąsi, atliekami bent kartą per 12 mėnesių.

PAŽANGUS

- G 1.3 Politikos ir *tvarkos*, apimančios IWAY, yra parengtos rašytine forma.
- G 1.4 Yra sukurti rodikliai ir planai, skirti įvertinti ir pagerinti su IWAY susijusių veiklų rezultatus.

TIEKIMO GRANDINĖS VALDYMAS

BENDRAS

- G 1.5 IKEA *vertės grandinėje* esančių gaminių, paslaugų, medžiagų ar komponentų *subrangovai* yra sužymėti pagal IKEA organizacijos specifikacijas.
- G 1.6 IWAY yra įgyvendintas ir patikrintas pas gaminių, paslaugų, medžiagų ar komponentų *subrangovus* IKEA *vertės grandinėje*, laikantis IKEA organizacijos specifikacijų.

PUIKUS

- G 1.7 Yra nustatytos socialinės ir aplinkos rizikos IKEA *vertės grandinėje* ir imamasi priemonių jas sumažinti.

DARBUOTOJO/VADOVYBĖS DIALOGAS

BENDRAS

- G 1.8 *Darbuotojai* informuoti apie jų teises ir pareigas, susijusias su IWAY.
- G 1.9 Vykdomas su IWAY susijęs struktūrinis dialogas su *darbuotojais*.

2 Verslas vykdomas teisėtai ir sąžiningai

VERSLO ETIKA

PRIVALOMAS

- G 2.1 Užtikrinamas pasitikėjimas ir skaidrumas, susijęs su IKEA verslu. Bandymai nesilaikyti įstatymų, klastoti dokumentus, apgaulinėti arba korupcija yra netoleruojami.

BENDRAS

- G 2.2 Laikomasi visų galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su IWAY.

3 Vaikai yra apsaugoti, skatinamos darbo, mokymosi ir šeimos gyvenimo galimybės

VAIKŲ APSAUGA

PRIVALOMAS

- G 3.1 *Vaikų darbas* neegzistuoja. Apie bet kokią galimą arba patvirtintą *vaikų darbo* atvejį nedelsiant pranešama IKEA.

BENDRAS

- G 3.2 *Vaikai*, jaunesni nei nustatytas *minimalus legalus darbingas amžius*, neatlieka jokie darbo. *Profesinio mokymo praktikantai* gali dalyvauti mokymuose nuo 14 metų. Mokymai yra susiję su jų išsilavinimu.
- G 3.3 *Vaikai*, nesvarbu, ar jauni darbuotojai, ar profesinio mokymo praktikantai, nedirba pavojingo arba naktinio darbo.

DARBO IR MOKYMO GALIMYBĖS

BENDRAS

- G 3.4 Yra nustatytos ir skatinamos darbo galimybės *jauniems darbuotojams*.

PAŽANGUS

- G 3.5 Yra nustatytos ir skatinamos *profesinio mokymo* galimybės *vaikams*

ŠEIMOS GYVENIMO GALIMYBĖS

PAŽANGUS

G 3.6 *Darbuotojai, gauna papildomą vaiko priežiūros paramą, be jau nustatytos galiojančiuose teisės aktuose.*

4 *Paisoma pagrindinių darbo teisių*

DARBUOTOJŲ LAISVĖ

PRIVALOMAS

- G 4.1 Nenaudojamas priverstinis, įkaitinis arba kalinių darbas. Apie bet kokį galimą ar patvirtintą priverstino, įkaitinio ar kalinių darbo atvejį nedelsiant pranešama IKEA.

BENDRAS

- G 4.2 Viršvalandžiai yra savanoriški, o *darbuotojai*, atsisakę dirbti viršvalandžius, nėra baudžiami. Tam tikrais atvejais privalomi viršvalandžiai yra galimi, jeigu tokia situacija yra aiškiai aprašyta galiojančiuose įstatymuose arba dėl jų susitarta su *darbuotojų* atstovybe ir tai trunka trumpą laiką.

ASOCIACIJŲ LAISVĖ IR NUSISKUNDIMAI

BENDRAS

- G 4.3 *Darbuotojai* gali laisvai naudotis savo teise sudaryti ar dalyvauti (arba nedalyvauti) su darbu susijusiose organizacijose, taip pat dalyvauti *kolektyvinėse derybose*. Šiomis teisėmis naudojama nebijant nei fizinės, nei psichologinės *diskriminacijos*, smurto ar priekabiavimo.
- G 4.4 *Darbuotojai* yra supažindinti su nusiskundimų nagrinėjimo tvarka, leidžiančia jiems pareikšti skundus ar rūpesčius, dėl to nesulaukiant susidorojimo veiksmų. Nusiskundimai yra registruojami ir dėl jų imamasi veiksmų, o tai daroma apsaugant *darbuotojų* anonimiškumą.

ĮDARBINIMO IR DARBO PRAKTIKOS

BENDRAS

- G 4.5 Mokesčiai ir išlaidos, susiję su įdarbinimu, darbu ar darbo nutraukimo procesais, nėra apmokestinami. Iš *darbuotojų* nėra reikalaujami užstatai.
- G 4.6 Yra rašytinė tvarka, kurioje nurodytos taisyklės, susijusios su: amžiaus tikrinimu, kandidatų atranka bei visų įdarbinimo agentų naudojimu.
- G 4.7 *Darbuotojai* pasirašo rašytinę darbo sutartį arba lygiavertį dokumentą prieš padėdami dirbti arba prieš įvadinius mokymus, priklausomai nuo to, kas įvyksta pirma. *Darbuotojai* gauna sutarties kopiją ir supranta jos sąlygas prieš pasirašydami. Dėl reikšmingų įdarbinimo sąlygų pasikeitimų su darbuotoju sutariama raštu.
- G 4.8 Nenaudojamos *nenustatytos apimties darbo sutartys*.
- G 4.9 Taisyklės dėl *diskriminacijos*, priekabiavimo, *verslo etikos*, drausminimo priemonių ir alkoholio bei narkotikų vartojimo yra surašytos, įgyvendintos ir iškomunikuotos *darbuotojams*.
- G 4.10 Drausminės priemonės neapima psichinės ar fizinės prievartos, įskaitant fizinės bausmės, grasinimus smurtu, viešus įspėjimus ar bausmes, baudas ir sutartinių priedų pašalinimą. *Darbuotojai* gali laisvai kreiptis pagalbos ir turi teisę apskųsti drausminius sprendimus.

PAŽANGUS

- G 4.11 *Laikinas darbas* naudojamas tik tada, kai darbas nėra įprastinio pobūdžio.
- G 4.12 *Atleidimo iš darbo* atveju *įspėjamas laikotarpis darbuotojams* suteikiamas ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki darbo sutarties nutraukimo.

LYGYBĖ, ĮVAIROVĖ IR ĮTRAUKIMAS

BENDRAS

- G 4.13 *Darbuotojai* nepatiria fizinės ar psichologinės *diskriminacijos*, smurto ar priekabiavimo

PAŽANGUS

- G 4.14 Yra įgyvendinami veiksmai skirti skatinti *lygybę, įvairovę ir įtraukimą*. Veiksmai yra iškomunikuoti vidiniu lygmeniu.

PUIKUS

- G 4.15 Yra įvertinti lyčių darbo užmokesčio skirtumai ir imamasi priemonių juos pašalinti.
- G 4.16 Vadovaujamosiose pareigose yra pasiekta *lyčių pusiausvyra*.

5 Darbuotojai turi laisvalaikį, jiems mokama atsakingai ir suteikiamos galimybės tobulinti kompetenciją

DARBO LAIKAS IR LAISVALAIKIS

PRIVALOMAS

- G 5.1 Veikia patikima visų *darbuotojų darbo laiko*, įskaitant viršvalandžius, apskaita.

BENDRAS

- G 5.2 *Darbo laikas*, įskaitant viršvalandžius, neviršija 60 valandų per savaitę.
- G 5.3 *Darbuotojams* suteikiama bent viena 30 minučių pertrauka kas 4,5 valandos darbo, nebent per *darbuotojo* atstovybę raštiškai susitarta kitaip.
- G 5.4 Po 6 darbo dienų *darbuotojams* suteikiamos bent 24 valandos nenutraukiamo poilsio.

PAŽANGUS

- G 5.5 *Darbuotojai* turi galimybę pasiimti laisvų dienų dėl išskirtinių asmeninių aplinkybių, be tų, kurios jau yra išdėstytos galiojančiuose teisės aktuose.
- G 5.6 Įprastinis *darbo laikas* neviršija 48 valandų per savaitę. Viršvalandinis *darbo laikas* neviršija 12 valandų per savaitę.

PUIKUS

- G 5.7 Darbas planuojamas taip, kad nebūtų poreikio viršvalandiniam darbui.

DARBO UŽMOKESTIS IR PRIEDAI

PRIVALOMAS

G 5.8 Darbuotojams mokamas bent minimalus, teisės aktų nustatytas, darbo užmokestis.

BENDRAS

G 5.9 *Darbuotojams* kompensuojamos papildomos *pragyvenimo išlaidos*, atsiradusios dirbant ne savo pagrindinėje darbo vietoje.

G 5.10 Darbo užmokestis mokamas pagal darbo sutarties sąlygas, laiku ir bent kartą per mėnesį.

G 5.11 *Darbuotojai* gauna *algalapi*, kuriame nurodoma visa darbo užmokesčio, priedų ir išskaitų informacija, kuri atspindi galutinį atlyginimą. *Algalapiuose* nurodyta informacija yra suprantama *darbuotojams*.

G 5.12 Jei reikia uniformų, jos suteikiamos nemokamai, o suteikiamas kiekis yra pakankamas. Už uniformų valymą ir/arba priežiūrą nėra taikomos išskaitos.

PAŽANGUS

G 5.13 Viršvalandžiai kompensuojami padidintu tarifu arba lygiaverčiu laisvų dienų kiekiu.

KOMPETENCIJOS UGDYMAS

BENDRAS

G 5.14 *Darbuotojai* turi kompetenciją, kaip elgtis kritinėse situacijose, ir žino riziką, susijusią su jų darbo vieta prieš pradėdami dirbti.

G 5.15 *Darbuotojams* suteikiami mokymai ar kita veikla kompetencijai ugdyti, leidžianti atlikti jiems paskirtas užduotis.

G 5.16 Vyresniems nei 18 metų profesinio mokymo praktikantams mokama kompensacija už darbą atliktą mokymų metu. Mokymai yra susiję su jų išsilavinimu.

PAŽANGUS

G 5.17 Yra nustatytos ir skatinamos profesinės mokymosi praktikos galimybės.

G 5.18 *Darbuotojams* suteikiama galimybė tobulinti savo kompetenciją srityse susijusiose arba nesusijusiose su jų dabartine darbo sritimi.

6 Užtikrinama darbuotojų sauga ir sveikata

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS VALDYMAS

PRIVALOMAS

- G 6.1 *Darbuotojai* nepatiria rimtų darbų saugos ir sveikatos pavojų. Mirties atvejai nedelsiant pranešami IKEA.
- G 6.2 Visi *darbuotojai* yra apdrausti nelaimingų atsitikimų draudimu. Draudimas apima medicininį gydymą dėl traumų ir ligų, susijusių su darbu ir kompensuoja su darbu susijusius sužalojimus ir ligas, dėl kurių atsirado įgyta pastovioji negalia ar mirtis.

BENDRAS

- G 6.3 Įvertinamos darbuotojų saugos ir sveikatos rizikos, įskaitant rizikas, susijusias su psichine sveikata ir ergonomika. Imamasi priemonių jas sumažinti.
- G 6.4 Siekiant sumažinti riziką, susijusią su pavojingu darbu, įgyvendinama saugaus darbo tvarka.
- G 6.5 Įranga yra saugi ir naudojama saugiomis sąlygomis. Įspėjamieji ženklai ir saugumo informacija yra matomi.
- G 6.6 *Darbuotojai* naudojami švariomis, nemokamomis ir tvarkingomis asmeninės apsaugos priemonėmis ir apsaugine apranga, atitinkančias nustatytą riziką.
- G 6.7 Apie *nelaimingus atsitikimus* ir *incidentus*, susijusius su darbų sauga ir sveikata, yra pranešama. Jie yra analizuojami ir dėl jų imamasi tolimesnių veiksmų. *Nelaimingi atsitikimai* ir *incidentai* yra registruojami.
- G 6.8 Apie *pavojus* saugai nuolat pranešama, jie yra analizuojami ir dėl jų imamasi tolimesnių veiksmų.

AVARINIŲ SITUACIJŲ VALDYMAS

BENDRAS

- G 6.9 Įvertintos avarinių situacijų rizikos. Įdiegta rašytinė avarinių situacijų *tvarka*.
- G 6.10 Nepriklausomas evakuacijos signalas yra girdimas ir/arba matomas visiems *darbuotojams*. Signalą galima aktyvuoti rankiniu būdu, o signalo mygtukai yra aiškiai matomi ir pažymėti.
- G 6.11 Avariniai evakuacijos keliai ir išėjimai visada užtikrina greitą ir saugią evakuaciją.
- G 6.12 *Darbuotojai*, apmokyti kaip suteikti pirmąją pagalbą ir gesinti gaisrą, yra pasiekiami visomis darbo valandomis, o tokių darbuotojų skaičius yra pakankamas atsižvelgiant į profesinę riziką.
- G 6.13 Pirmosios pagalbos ir gaisro gesinimo priemonių rūšis, kiekis ir vieta parinkti pagal profesinę riziką. Priemonės yra pasiekiamos visą laiką.
- G 6.14 Siekiant patikrinti evakuacijos procesą ir nustatyti bet kokią galimą patobulinimą, yra atliekamos evakuacijos pratybos. Pratybų dažnumas yra nustatomas atsižvelgiant į profesinę riziką. Pratybose dalyvauja kuo daugiau *darbuotojų*. Yra saugomi evakuacijos pratybų įrašai.

PAŽANGUS

- G 6.15 Siekiant patikrinti avarinių situacijų *tvarką* ir nustatyti bet kokią galimą patobulinimą, yra atliekamos avarinių situacijų pratybos. Yra saugomi avarinių situacijų pratybų įrašai.
- G 6.16 Yra paskirta *reagavimo į avarines situacijas komanda*, kuri priima sprendimus avarinių situacijų metu.

PUIKUS

- G 6.17 Rašytinė avarinių situacijų *tvarka* yra suderinta su kaimynystėje esančiomis įmonėmis ir vietinėmis institucijomis.

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ VALDYMAS

BENDRAS

- G 6.18 Cheminės medžiagos yra perkamos, sandėliuojamos, gabenamos, tvarkomos ir naudojamos taip, kad būtų apsaugota *darbuotojų* sauga ir sveikata bei aplinka.

PAŽANGUS

- G 6.19 Cheminės rizikos yra įvertintos pagal JT Pasauliniu Mastu Suderintą Sistemą, ir pagal tai cheminės medžiagos yra atitinkamai sužymėtos.

PUIKUS

- G 6.20 Nustatytos ir naudojamos alternatyvios cheminės medžiagos, keliančios mažesnį pavojų *darbuotojų* saugai ir sveikatai bei aplinkai.

PASTATŲ IR ELEKTROS SAUGA

BENDRAS

- G 6.21 Pastatai yra projektuojami, statomi, prižiūrimi ir keičiami taip, kad būtų užtikrintas konstrukcijų vientisumas.
- G 6.22 Elektros instaliacijos, apšvietimo ir dujų įrenginiai yra tinkamai sumontuoti ir prižiūrimi.

PROFESINĖS SVEIKATOS PATIKRINIMAI IR SVEIKATOS APSAUGOS PARAMA

BENDRAS

- G 6.23 Su darbu nesusiję sveikatos tyrimai, tokie kaip nėštumo arba ŽIV patvirtinimo, neatliekami.

PAŽANGUS

- G 6.24 *Darbuotojams* reguliariai siūlomi profesinės sveikatos patikrinimai, siekiant nustatyti darbo daromą poveikį sveikatai. Sveikatos patikrinimus atlieka sveikatos priežiūros specialistas. Gauti rezultatai yra konfidencialūs ir naudojami sveikatos priežiūros specialisto, kad būtų galima teikti rekomendacijas dėl galimų darbo vietos arba ergonomikos sąlygų pakeitimų.

PUIKUS

- G 6.25 *Darbuotojams*, be jau galiojančiuose teisės aktuose nustatytos sveikatos apsaugos paramos, suteikiama papildoma sveikatos apsaugos parama.

7 Tinkamos darbo ir gyvenimo sąlygos

DARBO SĄLYGOS

BENDRAS

- G 7.1 Darbo aplinka yra švari, higieniška ir tinkamai prižiūrima. Yra pakankamai šviesos, užtenka vėdinimo ir prireikus darbo patalpos yra šildomos.
- G 7.2 Vietos, kuriose darbuotojai gali pavalgyti ir pailsėti yra atokiau nuo bet kokio galimo *pavojaus*, o vietų kiekis yra proporcingas *darbuotojų* skaičiui.
- G 7.3 Tualetai yra nemokami, higieniški, prieinami darbo metu, aprūpinti būtiniausiai reikmenimis, o tualetų kiekis yra proporcingas *darbuotojų* skaičiui.
- G 7.4 Arti darbo vietos nemokamai suteikiamas neribotas kiekis švaraus geriamojo vandens.

8 Planeta yra saugoma

POVEIKIS APLINKAI

PRIVALOMAS

- G 8.1 Nėra *didelės aplinkos taršos*. Apie bet kokią *didelę aplinkos taršą* nedelsiant pranešama IKEA.

BENDRAS

- G 8.2 Nusiskundimai dėl poveikio aplinkai yra registruojami, ir dėl jų imamasi veiksmų.
- G 8.3 Galimi grunto taršos pavojai dėl dabartinės ir ankstesnės veiklos yra įvertinti ir pašalinti.
- G 8.4 Siekiant rasti būdų pagerinti aplinkos apsaugos veiksmingumą yra nustatoma ir įvertinama poveikio aplinkai rizika ir daromas poveikis. Aplinkos apsaugos veiksmingumo gerinimo planai įgyvendinami, peržiūrimi ir atnaujinami kas 12 mėnesių.

PAŽANGUS

- G 8.5 Vykdamas veiklos ir struktūrinių pokyčių įvertinimą, yra įvertinamas ir poveikis aplinkai.

ORO TARŠA IR KLIMATAS

BENDRAS

- G 8.6 Yra žinomi dabartiniai energijos šaltiniai ir nustatomos galimybės juos pakeisti į *atsinaujinančius energijos* šaltinius.

PAŽANGUS

- G 8.7 Visa sunaudota elektros energija, pagaminta ar perkama, gaunama iš *atsinaujinančių energijos* šaltinių.
- G 8.8 Nenaudojamos jokios *ozono sluoksnį ardančios medžiagos* ar *hidrofluorangliavandeniliai*.
- G 8.9 Iškastinė anglis ar nafta nėra naudojami kaip pagrindinis energijos šaltinis teritorijoje.

PUIKUS

- G 8.10 Oro teršalų ir *šiltnamio efektą sukeliančių dujų* išmetimas yra sumažintas absoliučiu dydžiu, atsižvelgiant į tai, kad iki amžiaus pabaigos pasaulio temperatūros didėjimas turi būti gerokai mažesnis nei 2°C, siekiant, kad temperatūros didėjimas neviršytų 1.5°C (kaip nustatyta *Paryžiaus susitarime*).
- G 8.11 Visa sunaudota energija, pagaminta arba perkama, gaunama iš *atsinaujinančių energijos* šaltinių.

IŠSAUGOJIMAS IR BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ

BENDRAS

- G 8.12 Verslo veikla neatliekama *didelės išsaugojimo vertės teritorijose*, nebent teritorija yra sertifikuota pagal IKEA pripažintą sistemą.

PAŽANGUS

- G 8.13 Yra įgyvendinamos iniciatyvos, skirtos palaikyti biologinę įvairovę.

9 Ištekliai, įskaitant vandenį ir atliekas, tvarkomi tvariu ir žiediniu principu

VANDUO

BENDRAS

- G 9.1 Informacija apie tai, koks yra naudojamas vanduo ir kaip jis gaunamas, taip pat, kur yra valomos nuotekos ir kas jas valo, yra prieinama.

PAŽANGUS

- G 9.2 Jeigu veikloje yra naudojamas vanduo, yra nustatomos ir įgyvendinamos galimybės sumažinti vandens sunaudojimą ir išleidžiamo vandens kiekį.

PUIKUS

- G 9.3 Jeigu veikloje yra naudojamas vanduo, yra nustatomos galimybės apriboti *aukštos kokybės vandens* naudojimą. Imamasi veiksmingų priemonių sumažinti *aukštos kokybės vandens* sunaudojimą.

ATLIEKŲ TVARKYMAS

BENDRAS

- G 9.4 Atliekos yra sandėliuojamos, tvarkomos, transportuojamos ir šalinamos taip, kad būtų apsaugota darbuotojų sauga ir sveikata bei aplinka. Atliekos nėra laidojamos įmonės teritorijoje. Pavojingos ir nepavojingos atliekos laikomos atskirai.
- G 9.5 Atliekos nėra deginamos vietoje, išskyrus atvejus, kai tai daroma energijai išgauti.
- G 9.6 Yra įrašai apie tai, kaip, kur, kiek ir kas tvarko atliekas.
- G 9.7 Yra nustatytos ir įgyvendintos galimybės atsisakyti atliekų, sumažinti jų kiekį, pakartotinai panaudoti ir perdirbti.

PAŽANGUS

- G 9.8 Jokios atliekos nėra siunčiamos į sąvartyną.

PUIKUS

- G 9.9 Visos atliekos yra pakartotinai panaudojamos arba perdirbamos.

Apibrėžimai

Algalapis	Kiekvieno užmokesčio laikotarpio pabaigoje darbuotojui įteikiamas fizinis ar elektroninis pranešimas, kuriame aiškiai nurodoma iš ko susideda gautas atlygis. Nurodoma tiksli darbo užmokesčio, priedų, paskatų/ bonusų ir išskaitų suma.
Atleidimas iš darbo	Situacija, kai darbdavys dėl bet kokios priežasties oficialiai verčia žmogų palikti savo darbą, išskyrus atvejus kai tai įvyksta dėl drausminimo proceso, dėl kurio susitarta su <i>darbuotoju</i> arba yra jo neginčijama ar patvirtinta institucijų. Tai apima atvejus, kai <i>darbuotojai</i> yra laikinai atleidžiami arba yra neberekalingi.
Atsinaujanti energija	Visi energijos šaltiniai iš atsinaujinančių neiškastinių energijos šaltinių, kurie per tam tikrą laiką natūraliai papildomi. <i>Atsinaujinančių energijų</i> sudaro šie energijos šaltiniai: vėjo, saulės, hidroenergija, biokuras, hidroterminė ir vandenyno (bangų ir potvynių) ir geoterminė energija. Tai neapima branduolinės energijos ar iškastinio kuro.
Aukštos kokybės vanduo	Vanduo, kurio fizikinių, cheminių ir biologinių savybių ribos yra tokios pat arba artimos geriamojo vandens savybėms.
Avariniai keliai	Kelias, vedantis link <i>avarinio išėjimo</i> . Kelias visada yra neužblokuotas.
Avarinis išėjimas	<i>Avarinis išėjimas</i> yra apšviestas arba pažymėtas fotoluminescenciniu ženkle. Išėjimas atsidaro į išorę, yra laikomas neužrakintas ir visada yra neužblokuotas.
Darbo valandos	Laikotarpis, kurio metu <i>darbuotojas</i> dirba. Į jas neįeina laikas, kurio metu nebuvo dirbama, net jeigu už tai buvo sumokėta, pavyzdžiui, apmokamos kasmetinės atostogos, apmokamos valstybių švenčių dienos, apmokamos nedarbingumo atostogos, valgymo pertraukos, laikas, praleistas kelionei iš namų į darbą ir atvirkščiai.

Darbuotojas

Asmuo, dirbantis visą arba ne visą darbo dieną. Tai apima *darbuotojus*, kurių darbo užmokestis priklauso nuo pagamintos produkcijos, profesinius praktikantus ir *darbuotojus*, kuriems taikomas bandomasis laikotarpis, taip pat subrangovų darbuotojus, dirbančius teritorijoje aštuoniolika (18) ar daugiau valandų per savaitę.

Didelė aplinkos tarša

Aplinkos tarša, sukianti negrįžtamą, ilgalaikį ar platų ekosistemos sutrikdymą arba tikėtina, kad ji plačiai pasklis už teritorijos ribų.

Didelės išsaugojimo vertės teritorijos

Didelės Išsaugojimo Vertės Išteklių Tinklas (angl. High Conservation Value Resource Network) jas apibūdina kaip teritorijas, turinčias biologinių, ekologinių, socialinių ar kultūrinių vertybių, kurios yra nepaprastai reikšmingos ar kritiškai svarbios nacionaliniu, regioniniu ar pasauliniu lygmeniu.

Diskriminacija

Diskriminacija atsiranda tada, kai asmuo yra vertinamas mažiau palankiai nei kitas panašioje situacijoje dėl priežasčių, nesusijusių su jų galimybėmis atlikti darbą. Diskriminacijos priežastys yra: amžius, lyties tapatybė, seksualinė orientacija, psichinė ar fizinė negalia, etninė priklausomybė, tautybė, religija, vedybinė ar šeimyninė padėtis ar bet kuris kitas asmens tapatybės aspektas, nesusijęs su jo galimybėmis atlikti darbą.

Hidrofluorangliavandeniliai

Hidrofluorangliavandeniliai (HFCs) yra žmogaus sukurtos, fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Jos dažnai naudojamos kaip ozoną ardančių medžiagų pakaitalas oro kondicionieriuose, šaldikliuose, putose, antipirenuose, tirpikliuose ir aerozoliuose.

Incidentas

Incidentas yra neplanuotas įvykis, dėl kurio nebuvo sukelta trauma ar liga, bet kuris galėjo tai sukelti. Tik per laimę buvo išvengta traumos arba ligos.

Įspėjamasis laikotarpis

Laikotarpis nuo pranešimo apie sutarties nutraukimą gavimo iki paskutinės darbo dienos pabaigos. Įspėjamojo laikotarpio metu darbuotojui mokama pagal darbo sutartį.

Įtraukimas	Įtraukimas – tai teisingos, sveikos ir našiai veikiančios organizacijos ar bendruomenės sukūrimas, pasitelkiant įvairovę. Tokia aplinka visiems užtikrina vienodą prieigą prie išteklių ir galimybių. Tai taip pat suteikia galimybę asmenims ir grupėms jaustis saugiams, gerbiamiems, užimtiems, motyvuotiems ir vertinamiems dėl to, kas jie yra ir už indėlį siekiant organizacinių ir socialinių tikslų.
Įvairovė	Įvairovė reiškia įvairius panašumas ir skirtumus tarp žmonių, įskaitant amžių, lytinę tapatybę, seksualinę orientaciją, psichinę ar fizinę negalią, etninę priklausomybę, tautybę, religiją, vedybinę ar šeimyninę padėtį ar bet kurį kitą jų tapatybės aspektą.
Jaunas darbuotojas	Dirbantis asmenys, jaunesni nei 18 metų, bet vyresni nei <i>minimalus legalus</i> darbinis amžius.
Kolektyvinės derybos	Derybos tarp darbdavio ir <i>darbuotojų</i> atstovų, kuriuos laisvai ir savarankiškai pasirinko patys <i>darbuotojai</i> .
Laikinas darbas	Ribotos trukmės darbas. Sutarties pabaigą lemia objektyvios sąlygos, pvz. konkreti data, konkrečios užduoties užbaigimas arba konkretus įvykis. Laikinas darbas gali būti visą arba ne visą darbo dieną ir gali būti dvišalis (tarp dviejų šalių) arba trišalis (tarp trijų šalių).
Lyčių pusiausvyrą	Lyčių pusiausvyrą reiškia lygų vyrų ir moterų skaičiaus santykį.
Lygybė	Lygybė reiškia, kad su visais bus elgiamasi teisingai ir sudaromos vienodos galimybės, neatsižvelgiant į jų kilmę ir individualius skirtumus. Lygybė taip pat reiškia, kad nėra jokios <i>diskriminacijos</i> .
Minimalus legalus darbingas amžius	<i>Minimalus legalus darbingas amžius</i> yra apibrėžtas nacionaliniuose teisės aktuose ir jo sulaukus asmuo gali būti įdarbintas.
Nelaimingas atsitikimas	Įvykis arba reiškinys, kuris įvyksta netikėtai ar netyčia ir dėl kurio susižeidžiama, susergama arba mirštama.
Nenustatytos apimtios darbo sutartys	Darbo sutartis, kurioje darbdavys neįpareigojamas suteikti <i>darbuotojui</i> nuolatinio darbo, tačiau reikalaujama, kad <i>darbuotojas</i> dirbtų darbdavio kvietimu, kai atsiranda darbo.

Ozono sluoksnį ardančios medžiagos	Tai - cheminės medžiagos, naikinančios apsauginį žemės ozono sluoksnį viršutinėje atmosferos dalyje. Tarp kitų, žmogaus sukurtų, ozono sluoksnį ardančių medžiagų, į tokias chemines medžiagas įeina chlorofluorangliavandeniliai (CFCs), hidrochlorangliavandeniliai (HCFCs) ir halonai. <i>Ozono sluoksnį ardančių medžiagų</i> naudojimas kontroliuojamas pagal Monrealio protokolą.
Pagrindinė darbo vieta	Vieta, apibrėžta darbo sutartyje. Tai yra įprasta darbo vieta arba įstaiga, su kuria siejama darbo sutartis.
Pagrindinės darbo teisės	IWAY tikslais, <i>pagrindinės darbo teisės</i> apima laisvę nuo <i>priverstinio ir įkaitinio darbo</i> , nediskriminavimo, asociacijų laisvę ir teisę į kolektyvines derybas.
Paryžiaus susitarimas	Susitarimas pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, kurioje sprendžiami šiltnamio efektą sukeliančių dujų taršos švelninimo, pritaikymo ir finansavimo klausimai, pradedant 2020 m.
Pavojingas darbas	Darbas, kuriame darbuotojai gali patirti <i>pavojų</i> .
Pavojus	Padėtis, kelianti grėsmę gyvybei, sveikatai ar aplinkai. Tai gali būti fizinis, cheminis, biologinis, ergonominis ar profesinis <i>pavojus</i> .
Pragyvenimo išlaidos	Išlaidos, susijusios su pagrindiniais gyvenimo poreikiais, tokiais kaip maistas, gėrimai, pastogė ir drabužiai.
Priverstinis, įkaitinis arba kalinių darbas	<i>Priverstinis darbas</i> yra bet koks darbas arba paslauga, kuriuos bet kuris asmuo vykdo, nes jaučia pavojų arba jam grasinama bausme ir kuriuos atlieka prieš savo valią. Tai apima asmeninių daiktų konfiskavimą, galimybės nutraukti darbo sutartį bet kuriuo metu neturėjimą ir negalėjimą palikti darbo patalpų. <i>Įkaitinis darbas</i> yra <i>priverstinio darbo</i> forma, kai <i>darbuotojai</i> yra įsipareigoję savo darbovietai dėl skolų, kurios atsidaro nes jie turėjo tiesiogiai ar netiesiogiai sumokėti įdarbinimo mokesčius ar išlaidas, atlikti mokėjimo indėlius, gavo paskolų ar darbo užmokesčio avansus arba buvo atidėti jų mokėjimai. <i>Kalinių darbas</i> , tai darbas, kurį atlieka kaliniai.

Profesinis mokymas

Apima visas pameistrystės formas, praktikas ir darbo patirtį, kuriomis siekiama mokymosi tikslų. Profesinis mokymas vykdomas bendradarbiaujant su vietine mokykla ar mokymo įstaiga, arba kompetentingos institucijos yra patvirtintas kaip mokymo programa, arba veikia kaip patariamoji ar orientacinė programa, skirta padėti besimokančiam asmeniui jo profesijos arba mokymosi krypties pasirinkime.

Reagavimo į avarines situacijas komanda

Darbuotojų komanda, turinti reikiamą kompetenciją koordinuoti veiksmus, kilus ekstremaliai situacijai: ekstremalios situacijos vertinimas, greitas sprendimų priėmimas, pagalba vietinėmis institucijoms ir pagalbos tarnyboms bei išorinė ir vidinė komunikacija.

Rimti saugos ir sveikatos pavojai darbe

Pavojai saugai ir sveikatai, kurie gali sukelti tiesioginę mirtį, ilgalaikę traumą ar ligą.

Subrangovas

Bet kuris subjektas ar asmuo, teikiantis produktus, komponentus, žaliavas ar paslaugas, IKEA vertės grandinės dalyje.

Šiltnamio efektą sukeliančios dujos

Bet kurios iš septynių *šiltnamio efektą sukeliančių* dujų, apibrėžtų Kioto protokole ir kurių išmetimai prisideda prie klimato pokyčių: anglies dioksidas (CO₂), metanas (CH₄), azoto oksidas (N₂O), sieros heksafluoridas (SF₆), *hidrofluorangliavandeniliai* (HFCs), azoto trifluoridas (NF₃) ir perfluorangliavandeniliai (PFCs). Šios dujos prisideda prie globalinio atšilimo, nes saulės šilumą sugauna kaip šiltnamis – sukelia taip vadinamą šiltnamio efektą.

Tiekėjas

Bendrovė ar organizacija, su kuria IKEA įmonė yra sudariusi sutartį, taip pat visi to susitarimo *subrangovai*, tiekiantys produktus, paslaugas, žaliavas ar komponentus. Šiame dokumente terminas „tiekėjas“ taikomas *tiekėjams*, paslaugų teikėjams ir kitoms sutarties šalims.

Tvarka

Veiksmy, skirtų atlikti užduotį, rinkinys. Jei nenurodyta kitaip, tvarka gali būti ir nerašyta.

Vaikai

Asmenys iki 18 metų, išskyrus atvejus, kai pilnametystė, pagal *vaikui* taikomus įstatymus, pasiekiami anksčiau.

Vaikų darbas

Darbas, kurį atlieka vaikai nesulaukę minimalaus legalaus darbingo amžiaus, ir atimantis iš jų vaikystę, potencialą ir orumą ir kenkiantis jų fiziniam bei psichiniam vystymuisi. Be to, bet kurio asmens, jaunesnio nei 18 metų, atliekamas darbas taip pat gali būti laikomas „*vaikų darbu*“, atsižvelgiant į atliekamo darbo tipą ir valandas bei jo atlikimo sąlygas.

Verslo etika

Taisyklės, principai ir standartai, skirti nuspręsti kas yra moraliai teisinga ar neteisinga užsiimant verslu.

Vertės grandinė

Visos veiklos, reikalingos produktui ar paslaugai sukurti, nuo pradinės idėjos sumanymo iki galutinio vartotojo ir reintegracijos atgal į *vertės grandinę*. Tai apima tokias veiklas kaip: projektavimas, gamyba, platinimas ir pagalba vartotojui. Skirtinguose *vertės grandinės* etapuose suinteresuotosios šalys sukuria produkto ar paslaugos pridėtinę vertę, kad padidintų jo galutinę vertę.

